

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
lov@ft.dk

Karsten Hønge (SF)
Karsten.Honge@ft.dk

Beskæftigelsesministeriet

Holmens Kanal 20

1060 København K

T +45 72 20 50 00

E bm@bm.dk

www.bm.dk

CVR 10172748

J.nr. 20245200172

2024 - 3834

2. september 2024

Beskæftigelsesudvalget har i brev af 10. juni 2024 stillet følgende spørgsmål nr. 357 (alm. del), som hermed besvares endeligt. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karsten Hønge (SF).

Spørgsmål nr. 357:

”Vil ministeren oplyse udviklingen i Arbejdstilsynets reaktioner i forhold til psykisk arbejdsmiljø for alle årene i perioden fra og med 2010 til og med 2023? Antallet af reaktioner ønskes opdelt på reaktionstype og arbejdsmiljøproblem. Der ønskes yderligere en opgørelse af reaktioner i alt fordelt på reaktionstype for alle årene fra og med 2010 til og med 2023, således, at det er muligt at belyse andelen af reaktioner inden for psykisk arbejdsmiljø, i forhold til reaktioner i alt. Svaret bedes tage udgangspunkt i følgende definitioner:

Reaktionstype:

- Strakspåbud,
- Vejledning,
- Påbud,
- Afgørelse uden handlepligt
- Forbud
- §21-påbud
- Tilbud om aftaleforløb ved mistanke om psykiske arbejdsmiljøproblemer (fra og med 2020 til og med 2023)
- Bøder (administrative bøder)

Arbejdsmiljøproblem:

- Høje følelsesmæssige krav
- Krænkende handlinger, mobning, seksuel chikane
- Psykisk førstehjælp
- Skiftearbejde og arbejde på forskudte arbejdstider
- Stor arbejdsmængde og tidspres
- Uklare og modstridende krav
- Vold og traumatiske hændelser
- Øvrige psykisk arbejdsmiljø ”

Svar:

Til brug for besvarelsen har jeg indhentet nedenstående bidrag fra Arbejdstilsynet, som jeg kan henholde mig til.

Arbejdstilsynet bemærker indledningsvist, at de oplyste data ikke er direkte sammenlignelige henover perioden fra 2010 til 2023. Det skyldes bl.a., at der er store forskelle på antallet af tilsyn i de enkelte år. Dertil kommer, at reaktionstyperne har udviklet sig henover perioden, senest med arbejdsmiljøaftalen 2023 hvor det er besluttet at forenkle Arbejdstilsynets reaktioner og virkemidler. Desuden har Arbejdstilsynets måde at føre tilsyn på udviklet sig fra fokus på at nå et højt antal tilsyn til mere målrettet at udtage på baggrund af risikofaktorer og føre tilsyn med disse på den enkelte virksomhed. Der er også forskel mellem årene på, hvilke brancher der har været gennemført særlige tilsynsindsatser indenfor. Endelig er opgørelsesmetoden for tilsyn og tilsynsreaktioner også ændret flere gange senest pr. 1. januar 2022. De forskellige forhold vanskeliggør sammenligning af data i perioden.

Tabel 1. Tilsynsreaktioner inden for alle arbejdsmiljøproblemer														
Tilsynsreaktioner inden for alle arbejdsmiljøproblemer														
Reaktionstype	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
§21-Påbud	237	180	254	195	179	182	140	136	114	101	88	113	104	119
Forbud	432	306	406	554	622	497	533	536	606	634	731	504	550	585
Påbud	15.784	10.968	12.673	12.914	12.264	10.287	9.170	7.703	6.022	4.536	4.179	5.419	5.532	5.944
Strakspåbud	5.805	4.307	6.078	8.231	10.383	9.734	8.949	8.510	8.885	8.981	8.335	11.123	11.912	12.388
Vejledning	6.937	5.896	6.893	5.449	4.374	4.595	5.173	5.102	4.598	4.543	3.848	5.756	5.885	3.337
Afgørelse uden handlepligt	-	-	-	-	8	111	809	951	962	912	712	906	1.123	1.103
Afgørelse uden påbud	250	182	385	1.018	970	678	135	-	-	-	-	-	-	-
Afgørelse psyk	447	351	511	404	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rygelov Påbud	777	263	175	177	176	160	128	137	52	32	15	12	8	4
Rygelov Strakspåbud	380	261	247	310	299	282	184	183	133	103	77	76	91	70
Tilbudte aftaleforløb vedr. mistanke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	332	1.222	1.225	1.350
I alt	31.049	22.714	27.622	29.252	29.275	26.526	25.221	23.258	21.372	19.842	18.317	25.131	26.430	24.900

Tabel 2. Tilsynsreaktioner inden for psykisk arbejdsmiljø fordelt på reaktionstyper														
Reaktionstype	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
§21-Påbud	30	16	22	29	21	25	11	12	9	5	7	8	16	17
Påbud	10	18	15	455	732	438	339	271	270	237	185	211	251	279
Strakspåbud	34	17	52	134	157	86	116	96	85	69	78	93	146	145
Vejledning	1.101	1.127	1.211	1.307	1.143	1.353	1.106	980	810	730	485	747	840	463
Afgørelse uden handlepligt	-	-	-	-	-	24	60	54	86	79	75	89	154	164
Afgørelse uden påbud	1	-	-	35	88	26	2	-	-	-	-	-	-	-
Afgørelse Psyk	447	351	511	404	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilbudte aftaleforløb vedr. mistanke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	141	400	485	524
I alt	1.623	1.529	1.811	2.364	2.141	1.952	1.634	1.413	1.260	1.120	971	1.548	1.892	1.592

Arbejdsmiljøproblem	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Vold og traumatiske hændelser	801	777	882	846	850	674	603	493	515	465	401	611	700	636
Stor arbejdsmængde og tidspress	378	340	389	491	427	530	332	257	228	178	146	295	376	246
Høje følelsesmæssige krav	171	129	190	226	192	196	208	229	189	177	155	243	259	227
Øvrige psykisk arbejdsmiljø	181	167	240	264	267	208	190	167	132	107	42	21	47	66
Psykisk førstehjælp	-	-	1	354	275	231	220	178	106	76	80	85	126	61
Krænkende handlinger, mobning, seksuel chikane	82	108	100	177	127	107	75	82	87	111	114	210	267	208
Uklare og modstridende krav	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	31	71	110	142
Skiftarbejde og arbejde på forskudte arb.tider	10	8	9	6	3	6	6	7	3	6	2	12	7	6
I alt	1.623	1.529	1.811	2.364	2.141	1.952	1.634	1.413	1.260	1.120	971	1.548	1.892	1.592

Opgørelsen er inklusiv tilbudte aftaleforløb vedrørende mistanke.

Der er indført en ny opgørelsesmetode pr. 1. januar 2022. Den nye opgørelsesmetode kan have betydning for opgørelsen af antal tilsyn og antal tilsynsreaktioner, idet tilsyn, som er påbegyndt før den nye opgørelsesmetode, men først afsluttes efter d. 1. januar 2022, kan være registreret i begge opgørelsesmetoder. Det samme gælder for tilsynsreaktionerne. Det vil sige, at der kan forekomme tilfælde af dobbeltregistrering af tilsyn og tilsynsreaktioner i overgangsperioden.

Data omfatter tilsynsreaktioner, inklusiv aftaleforløb vedrørende mistanke, til danske virksomheder.

Reaktionsformen aftaleforløb blev indført 1. sep. 2020. Det bemærkes, at aftaleforløb i enkelte tilfælde har været misligholdt. I disse tilfælde modtager virksomheden et påbud om at løse det arbejdsmiljøproblem, som der var indgået aftale om. Det betyder, at misligholdte aftaleforløb både indgår i opgørelsen af aftaleforløb og i opgørelsen af afgørelser. Det vil sige, at misligholdte aftaleforløb tæller dobbelt. Der er to former for aftaleforløb – aftale med spredning og aftale ved mistanke. Antallet af aftaleforløb vedrørende spredning fremgår ikke af opgørelserne.

Der er i løbet af perioden 2010-2023 lavet flere ændringer af, hvordan tilsynsreaktioner registreres. Det kan eksempelvis nævnes, at i 3. kvartal af 2013 blev reaktionstypen "Afgørelse psyk" udfaset og erstattet af påbud med frist, og pr. 24. juni 2020 blev reaktioner om uklare krav og modstridende krav registreret selvstændigt under AMP-emnet "Uklare og modstridende krav" i stedet for under "Øvrige psykisk arbejdsmiljø".

Kilde: Arbejdstilsynets tilsynsdata, 12. august 2024.

Bøder

Arbejdstilsynet har ikke hjemmel til at udstede administrative bøder ved direkte tiltale for overtrædelse af reglerne om psykisk arbejdsmiljø. I stedet indstiller Arbejdstilsynet til politiet, at der rejses en straffesag ved overtrædelse af reglerne om psykisk arbejdsmiljø, når en sådan overtrædelse falder inden for praksis af direkte tiltale.

Nedenstående tabel viser en opgørelse over antallet af sager inden for de nævnte arbejdsmiljøproblemer, som Arbejdstilsynet har indstillet til politiet om at rejse tiltale i årene 2012-2023.

Sager om psykisk arbejdsmiljø indstillet til politiet af Arbejdstilsynet

AMP-emne	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Krænkende handlinger, mobning, seksuel chikane	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-
Vold og traumatiske hændelser	3	5	2	8	9	11	2	13	11	11	20	26
I alt	3	5	2	8	9	11	2	14	12	11	20	26

Kilde: Arbejdstilsynets sagsstyringssystem, den 14. august 2024

Nedenstående tabel viser en opgørelse over antallet af sager inden for de nævnte arbejdsmiljøproblemer, som er afgjort ved politiet eller domstolene i årene i 2012-2023.

Sager om psykisk arbejdsmiljø afgjort med bøde ved politi og domstole

Tabel 5. Sager afgjort ved politi og domstole												
AMP-emne	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
065 Vold og traumatiske hændelser	-	3	4	5	8	7	6	6	6	11	15	20
I alt	-	3	4	5	8	7	6	6	6	11	15	20

Kilde: Arbejdstilsynets sagsstyringssystem, den 14. august 2024

Det bemærkes, at det ikke er muligt at lave en lignende opgørelse over indstillinger til politiet for årene 2010-2011, idet Arbejdstilsynet ikke før 2012 har registreringer om arbejdsmiljøproblemer på straffesager. Det bemærkes endvidere, at der er tale om et øjebliksbillede, da Arbejdstilsynet løbende modtager afgørelser fra politiet og domstolene, som kan være tilbage i tid.

Alle oplyste tal beror på manuelle registreringer, og der tages forbehold for eventuelle fejlregistreringer.

Venlig hilsen

Ane Halsboe-Jørgensen